

stand. Hvis man ønskede at lette Markedet og hjælpe Bankerne, kunde man ikke hjælpe dem med disse 33 Millioner, fordi de i Forvejen ere i Bankerne, og jeg tror derfor, det er heldigt, at Staten i alvorlige Tilfælde er i Stand til at skaffe Kapital uden at ty til Laan; dette kan ske, naar dens Midler ere anbragte noget bedre og sikrere end i Øjeblikket, navnlig i udenlandske Fonds eller hos Korrespondenter i Udlandet. Jeg skal her minde om, at inden Systemskiftet var det en Regel, som f. Eks. Finansminister Estrup fulgte, at anvende enten Nationalbanken, udenlandske Korrespondenter eller udenlandske Fonds for at have Penge disponible, naar de skulde bruges, og jeg opfordrer den højtærede Finansminister til, naar han nu snart sætter sig ind i sine Ting — jeg haaber, at han vil sætte sig godt ind i dem, og at han har Forudsætningerne for at gøre det —, at tage under Overvejelse: Paa hvilken Maade skal jeg anbringe Statens Midler? Er det ikke bedst, at Statens Midler for en Del ere anbragte i udenlandske Værdier?

Vi have, som sagt, haft den Politik at drive Værdierne op, at lette en Laangiven og Laantagen her i Landet. Da vi nu have faaet denne Krise, som er over hele Europa, viser det sig, at den bliver stærkere her end andre Steder, og det viser sig ved, at uagtet Krisens ydre Tegn — Krisen er ikke forbi i Europa endnu — den ekstraordinært høje Diskonto, er forbi andetsteds, leve vi endnu i Danmark under en Diskonto, hvis Højde efter min Mening er for alvorlig.

Vender jeg mig derefter til den økonomiske Tilstand i Danmark i Øjeblikket, kunne vi ikke sige andet, end at den er uheldig, men jeg vil paa den anden Side sige, at, om den end ikke er saadan, at den er ødelæggende for Landet, er den dog alvorlig nok, som den er. Tage vi først f. Eks. den udenlandske Gæld tilligemed Bankkomiteens Laan paa 20 Mill. Kr., er der 60—80 Mill. Kr., som Udlandet er i Stand til at forlange hos Danmark med kort Varsel. Det er i og for sig ikke en stor Sum, men den kan dog, naar den forlanges hurtigt, genere vore Banker og vort Erhvervsliv. En anden Ting, der efter min Mening er langt alvorligere, er, at Kredittens Baand i Virkeligheden er bristet. Hvis vi f. Eks. her i København — jeg ved ikke, om Summen passer — omsætte hver Uge f. Eks. 20 Mill. Kr. ved Hjælp af Kreditmidler — vi omsætte meget mere formentlig —, og disse Omsætnings-

midler paa Grund af den bristede Tillid pludselig svinde bort, og der i Stedet for forlanges Kontanter, saa staa vi daarligt i Øjeblikket, ikke fordi Landet selv staaer værre end ellers, men fordi Kreditten er gaaet bort, Tilliden er tabt, saaledes at en Forretning mellem 2 eller 3 Mænd, der ellers afgøres med en Veksel eller en Anvisning, ikke nu kan gøres, fordi Tilliden mangler. Jeg tror derfor, at det er nødvendigt at sørge for, at der er flere kontante Omsætningsmidler til Stede, til Erstatning af de manglende Kreditmidler, og i den Retning har den danske Bankoktroj den samme Fejl som saa mange andre Landes, nemlig den, at Omsætningsmidlerne i det Øjeblik, de skulle bruges, ophøre at være til Stede.

Der er desuden den uheldige Ting til, at mange Mennesker i Øjeblikket ligge inde med kontante Summer i deres private Kasse og derved unddrage dem fra Omsætningen. Saaledes bevirker baade Forholdet til Udlandet og det, at Kreditmidlerne svigte, og vi mangle Omsætningsmidler, naar vi skulle have dem, at en Diskonto paa 6 à 6½ pCt. er nødvendig. Og naar jeg nu ser en Diskonto af den Størrelse og en Forretningssløshed, som er kendelig, en Arbejdsløshed, som er voksende, en Børs, der er nervøs, 4 Banker, der ere under Bankgaranti, og nogle Sparekasser, der ere insolvente, har jeg Lov til at spørge efter Aarsagerne; selv om Ondet ikke er dybtgaaende, er det i hvert Fald overfladisk saa farligt, at man maa se at fjerne det. Og de Mennesker, der have ført os ind i de Tilstande, have et Ansvar, de ikke skulle slippe bort fra.

Og se vi paa Børsen, er den i Øjeblikket fuldstændig ude af Ligevægt. Blot der udspreddes det mest taabelige og let-sindige Rygte, forandres Kursen i samme Øjeblik i den ene eller den anden Retning. Om det saa er den højt berømte Mand Arnold Melchior, et udmærket Eksemplar paa en virkelig fransk Form for en vis Presse, saa kan han, naar han kommer frem og skriver noget, bevæge Kursen i en eller anden Retning, og i det Øjeblik en Mand, der ikke ved noget om et Selskab, erklærer, at han virkelig ikke ved noget om det, stige dettes Aktier et Par Procent. Rygterne gøre, at Børsen bliver nervøs, og det er en ulykkelig Ting, at den er saa nervøs.

I Øjeblikket vender Uvillien sig imod de saakaldte Fiksere. Jeg hører nu til dem, der tro, at en Baassist er lige saapæn en Mand som en Haussist, lige saavel